

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/180/2014
Identifikačné číslo spisu:	1313227488
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1313227488.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti o maloletú J., nar. X. P. XXXX a maloletú S., nar. X. P. XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, deti rodičov, matky S., štátnej občianky W., bytom v O., zastúpenej JUDr. Blankou Weismannovou, advokátkou, Brečtanova 15, Bratislava a otca X., štátneho občana T., bytom XXX E., K., XXX XX, W., zastúpeného Advokátska kancelária Kolíkova & Partners, s.r.o., so sídlom Radvanská 21, Bratislava, IČO: 47 239 441, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 37 P 325/2013, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 23. apríla 2014 sp. zn. 11 CoP 154/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 23. apríla 2014 sp. zn. 11 CoP 154/2014 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III (ďalej len súd prvého stupňa) uznesením z 10. decembra 2013 č.k. 37 P 325/2013-24 nariadil predbežné opatrenie, ktorým zveril na čas do rozhodnutia o rozvode a úprave práv a povinností voči maloletým deťom, maloleté deti J., nar. X. P. XXXX a S., nar. X. P. XXXX do osobnej starostlivosti matke a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej J. sumou 200 € mesačne a na výživu maloletej S. sumou 150 € mesačne, u oboch počnúc dňom 10. decembra 2013, ktoré sumy uložil otcovi zasielať k rukám matky vždy do 15 - tého dňa v mesiaci vopred. Nariadil predbežné opatrenie, ktorým na čas do rozvodu manželstva upravil styk otca s maloletými deťmi: J., nar. X. P. XXXX a S., nar. X. P. XXXX tak, že otec má právo sa s deťmi stretávať každý týždeň v kalendárnom roku, vždy v sobotu od 7.00 hod. do 19.00 hod. a to vždy tak, že si otec obe maloleté deti vyzdvihne v stanovenom čase pred bytom matky a v stanovenom čase vráti obe deti späť matke pred jej bytom. Otcovi uložil povinnosť zdržať sa vycestovania s oboma maloletými deťmi J. nar. X. P. XXXX a S. nar. X. P. XXXX mimo územia SR, bez súhlasu matky. Vo zvyšku návrh matky zamietol. Deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Na odvolanie otca Krajský súd v Bratislave, uznesením z 23. apríla 2014, č.k. 11 CoP 154/2014 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zverení maloletých detí a vyživovacej povinnosti otca tak, že

do rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu maloleté deti J., nar. X. P. XXXX a S., nar. X. P. XXXX zverujú do osobnej starostlivosti matke a otec je povinný prispievať na výživu maloletej J. sumou 200 € mesačne a na výživu S. sumou 150 € mesačne u oboch počnúc dňom 10. decembra 2013, ktoré sumy je povinný zasielať k rukám matky, vždy do 15 - tého dňa v mesiaci vopred. Vo zvyšnej napadnutej časti uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že odvolanie otca nie je dôvodné. V záujme formálnej správnosti zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa len v tom, že prijatý výrok o zverení maloletých detí a vyživovacej povinnosti otca naviazal na konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu, o ktorom je súd prvého stupňa povinný začať konať i bez návrhu rodičov (§ 81 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na námietku otca o nedostatku právomoci slovenských súdov na rozhodovanie o predbežnom opatrení odvolací súd posudzoval otázku právomoci. Uviedol, že v danej veci bolo treba v tejto otázke aplikovať nariadenie Rady (ES) č. 2001/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktoré je platné pre Slovenskú republiku (ktorého štátnou občiankou je matka maloletých detí), ako aj pre Spojené štáty americké (ktorých štátnym občanom je otec maloletých). V tejto súvislosti poukázal na kritéria právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností upravených označeným nariadením, ktoré sú tvorené tak, aby zodpovedali najlepšiemu záujmu dieťaťa, najmä kritériu blízkosti (čl. 12 preambuly), podľa ktorého právomoc by mal mať členský štát obvyklého pobytu dieťaťa, s výnimkou určitých prípadov zmeny pobytu dieťaťa alebo v dôsledku dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností (čl. 12 preambuly v spojení s čl. 8 oddielu 2). Obvyklý pobyt zodpovedá miestu, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. V posudzovanom prípade zo skutkového stavu vyplývajúceho z obsahu spisu bolo zistené, že v čase začatia konania mali obe maloleté deti obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky (čl. 9 oddiel 1 nariadenia), obe maloleté deti sa zdržiavajú na území Slovenskej republiky nepretržite od júla 2012 do súčasnosti, majú tu zabezpečené bývanie, navštevujú tu školu v rodičmi zvolenom školskom zariadení, ich matka tu pracuje v trvalom pracovnom pomere a deti tu majú vytvorené sociálne väzby na rodinu zo strany matky a ostatných priateľov. Odvolací súd sa nestotožnil s kritériami otca preukazujúcimi iný obvyklý pobyt maloletých detí, t.j. okolnosť, že deti neovládajú slovenský jazyk a sú vzdelávané v medzinárodnej škole len v anglickom jazyku, keďže tieto kritéria nie sú pre určenie obvyklého pobytu podstatné. V ostatnom sa odvolací súd stotožnil s právnymi a skutkovými dôvodmi vedúcimi súd prvého stupňa k nariadeniu predbežného opatrenia upravujúceho otázku zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, úpravy styku otca s maloletými a povinnosti otca dočasne sa zdržať vycestovania s oboma maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu matky. V tomto smere mal za to, že súdne rozhodnutie predbežne určujúce a stanovujúce pevné pravidlá pre rodičov v otázke zverenia maloletých detí, stretávania sa otca s dcérami a i spôsobu možného vycestovania otca s deťmi mimo územia Slovenskej republiky, by pri jeho racionálnom rešpektovaní zo strany rodičov, malo do rozhodnutia o veci samej predstavovať upokojenie situácie a odstránenie akýchkoľvek konfliktov, ku ktorým dochádza medzi rodičmi práve v dôsledku ich neschopnosti vzájomne sa dohodnúť o podstatných otázkach súvisiacich s výchovou maloletých. Vychádzajúc z obsahu spisu sa odvolací súd stotožnil s úvahami súdu prvého stupňa o povinnosti otca prispievať na výživu oboch maloletých detí výživným v nevyhnutnej miere, s jeho výškou a aj s určením časového momentu vzniku povinnosti otca predbežne prispievať na výživu dcér.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie otec maloletých detí.

V prvom rade podal dovolanie pre námietku podľa § 237 písm. a/ O.s.p., lebo podľa neho v danej veci nie je daná právomoc slovenského súdu rozhodovať, pretože obvyklý pobyt detí nie je na W., ale v K.. Navrhol uznesenie Okresného súdu v Bratislave III sp. zn. 37 P 325/2013 zo dňa 10. decembra 2013 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 154/2014 zo dňa 23. apríla 2014 zrušiť a konanie zastaviť. Mal za to, že vyhodnotenie otázky právomoci zo strany odvolacieho súdu bolo chybné, čo do spôsobu aj jeho výsledku. Odvolací súd nesprávne posúdil kritéria, ktoré sú podstatné pre posúdenie otázky, kde majú deti obvyklý pobyt. Pridržiaval sa len dĺžky časového obdobia, počas ktorého bývajú deti na W. cez školský rok, že na W. navštevujú školu a matka tu má trvalý pracovný pomer. Odmietol sa zaoberať ako nepodstatnou okolnosťou, že deti neovládajú slovenský jazyk a aj školu navštevujú bez akejkoľvek výuky slovenského jazyka. Odvolací súd odmietol vykonať akékoľvek dokazovanie v otázke

právomoci súdu a otcovi nedal príležitosť predložiť tvrdenia k otázke právomoci súdu. Uspokojil sa len s tvrdeniami matky, ktoré súviseli s otázkou začlenenia detí do sociálneho a rodinného prostredia na W.. V danom prípade nie je žiadne riziko z vytvárania nestabilného a konfliktného prostredia, v ktorom by mali deti vyrastať, ak nebude obratom vydané predbežné opatrenie, pretože prebieha riadna striedavá výchova, o ktorej medzi rodičmi nie je žiaden spor. Rovnako nie je ohrozená výživa detí, lebo matka má dostatočne vysoké príjmy nielen zo svojho zamestnania na W., ale aj v K.. Zo žiadnych dôkazov predložených matkou nevyplyva, že by výchova detí bola ohrozená a že by hrozilo, že ich otec unesie. Na posúdenie právomoci súdu navrhol vykonať dôkazy a to E-mailovú komunikáciu matky pred príchodom na W. v označenej prílohe k dovolaniu, písomné vyjadrenie otca z 25. apríla 2014, časový rozpis pobytu rodiny v jednotlivých krajinách a vyznačené kľúčové momenty v živote rodiny, výsluch otca, výsluch maloletých detí, fotodokumentáciu domova detí v K., písomné vyjadrenie starých rodičov z T., fotodokumentáciu silných rodinných a priateľských vzťahov detí v T., E-mailovú komunikáciu zo strany otca adresovanú medzinárodnej škole v O., Webstránku Facebooku s profilom matky.

Otec v ďalšej časti dovolania uviedol dôvod podľa § 237 písm. f/ O.s.p., podľa ktorého mu bola odňatá ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, pretože súd s ním nekomunikoval v jeho materčine, teda v jazyku, ktorému by rozumel. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 37 P 325/2013 zo dňa 10. decembra 2013 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 154/2014 zo dňa 23. apríla 2014 zrušil a vec vrátil na konanie pred súdom prvého stupňa. Tvrdil, že mu bolo doručené len rozhodnutie prvostupňového súdu o predbežnom opatrení, ale súd prvého stupňa nezabezpečil žiadne podania protistrany v jazyku, ktorému by rozumel, zaťažil ho tak časovým a finančným bremenom, napriek tomu, že na svoju jazykovú prekážku poukazoval vo svojich podaniach okresnému a odvolaciemu súdu. Konečné rozhodnutie odvolacieho súdu mu bolo doručené len v slovenskom jazyku, nedisponuje žiadnym konečným rozhodnutím vo veci predbežného opatrenia, ktorému by rozumel.

V závere uviedol, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a to je vada nedostatočne zisteného skutkového stavu veci § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Súd pre účely vydania rozhodnutia sa uspokojil len s vyjadreniami a dôkazmi predloženými matkou, na dôkazy predložené otcom neprihliadol. Podľa neho zmeniť striedavú výchovu rodičov na osobnú starostlivosť s možnosťou párhodinového kontaktu s dieťaťom v jednom dni v týždni nie je len zásahom do rodičovských práv, ale aj zásadným zásahom do práv dotknutého dieťaťa. Na okraj uviedol, že ani stanovenie vyživovacej povinnosti otca nemá opodstatnenie vzhľadom k tomu, že prebieha striedavá výchova a matka nijako nepreukázala, že nevie pokryť potreby detí, nevyjadřila sa ani k ďalšiemu príjmu, ktorý má zo zamestnania v K.. Z uvedeného dôvodu je pre otca vydané predbežné opatrenie skutkovo nepredvídateľné.

Matka maloletých detí vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu žiadala, aby dovolací súd dovolanie otca ako neprípustné odmietol (§ 239 ods. 3 a § 238 ods. 4 O.s.p.). Alternatívne, v prípade ak by dovolací súd vo veci rozhodoval, žiadala, aby jeho dovolanie zamietol, lebo nie sú dané dôvody dovolania. Podľa nej neobstojí námietka o nedostatku právomoci slovenského súdu rozhodovať vo veci. Obvyklý pobyt detí je v O.. Namietala, že K. nie je obvyklým pobytom maloletých detí. Počas pobytu v T. rodina bývala v malom mestečku W., ktoré je vzdialené od K. asi 170 km, kde sa deti na turistický výlet dostali najviac dva až tri krát do roka. Mesto K. nie je a nikdy nebolo centrom života detí. Rodina sa dohodla už v roku 2011, že bude dlhodobo žiť na W. (minimálne rok až dva), pretože dospela k záveru, že nebude naďalej žiť v T.. Rodina sa aj v minulosti sťahovala veľa krát a plány sa spravili na rok až dva, pričom nešlo o kočovný spôsob života. Poprela tvrdenia otca, že deti nie sú vedené k slovenčine. V čase, keď sa rodina sťahovala z V., staršia dcéra J. komunikovala plynule slovensky, je len otázka času, aby sa dostala na tú istú úroveň. Aj keď v súčasnej dobe je prioritným jazykom detí angličtina, sú však vedené k rozprávaniu v jazyku slovenskom a to matkou aj starými rodičmi, majú pravidelné hodiny slovenčiny, vedú si kúpiť v obchode základné veci. Aj napriek tomu, že slovenčina deti nie je plynulá, bolo by možné umiestniť deti do slovenskej základnej školy, ale v súčasnom období, keď sa rodičia detí rozvádajú a deti túto situáciu pociťujú stresovo, je matka toho názoru, že zmena školy by deťom neprospela. Nie je pravdivé tvrdenie otca, že deti majú školské zariadenie na W. iba do

júna 2014. Matka požiadala školu N. na S. o štipendium pre zníženie školného na školský rok 2014/2015, ponúkla dobrovoľnícku aktivitu pri profesionálnom tréningu učiteľov v tejto škole a dostala prísľub školy vyše 70% zľavy zo školného. V tomto smere poukázala na pripojené prílohy k vyjadreniu. Uvádzala, že má prioritného zamestnávateľa v O. a predložila potvrdenie T. zo 6. júna 2014 o pracovnom pomere a ponuke na pracovný pomer na dobu neurčitú. Listom z A. - štátnej univerzity K. preukazovala, že jej pracovný úväzok s touto školou je dočasný od 1. septembra 2013 do 31. augusta 2014, jednalo sa o prácu na dohodu s dobou určitou, bez nároku na predĺženie. V prípade straty zamestnania je pre matku oveľa jednoduchšie nájsť si novú prácu na W., než v T. vzhľadom na to, že jej vzdelanie na W. je unikátne ako aj väčšina jej profesionálnych kontaktov. Poukazovala na to, že otec počas styku s deťmi s nimi manipuluje a vyvíja na ne nátlak s tvrdením, že T. je a musí byť ich jediným domovom, na W. je veľa vecí zlých, v T. je lepšie a majú presvedčiť matku, aby súhlasila s vystaňovaním. Vyjadrila, že zo strany otca je reálna možnosť únosu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Ako je ale výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením. Preto pokiaľ dovolateľ dovolaním napadol uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, prípustnosť dovolania ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. priamo vylučuje.

Dovolací súd v súlade s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., ktoré pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd.

V prvom rade dovolateľ namietal vadu uvedenú v ustanovení § 237 písm. a/ O.s.p., nedostatok právomoci slovenského súdu rozhodovať, pretože obvyklý pobyt maloletých detí nie je na Slovensku, ale v New Yorku.

Dovolací súd v súvislosti s uvedenou námietkou nedostatku právomoci slovenských súdov na rozhodovanie o predbežnom opatrení vznesenú otcom maloletých detí poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 23. apríla 2014, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje. V predmetnej veci odvolací súd skúmal podmienky, za ktorých môže vo veci konať a správne dospel k

záveru, že je daná právomoc slovenského súdu, vychádzajúc z predmetu konania vo vzťahu k úprave medzinárodného práva. Odvolací súd správne vychádzal z komplementárneho vzťahu nariadenia k Dohovoru, čo znamená, že v rámci Európskej únie sa prednostne použije Nariadenie tzv. Brusel II, pre rovnaký okruh otázok, ktoré rieši Dohovor.

Podľa Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie (ES) č. 1347/2000 článku 8 ods. 1, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Dovolací súd zhodne s názorom odvolacieho súdu dospel k záveru, že v čase podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia, mali obe maloleté deti obvyklý pobyt v O.. Obvyklý pobyt sa určuje podľa kritérií trvania, pravidelnosti, podmienok a dôvodu fyzickej prítomnosti dieťaťa v danom štáte, pričom sa berú do úvahy miesto a podmienky školskej dochádzky dieťaťa, ako aj rodinné a sociálne väzby v danom štáte. S uvedenými skutočnosťami sa riadne vysporiadal odvolací súd a dovolací súd ich vyhodnotil v kontexte konania o návrhu na vydanie predbežného opatrenia ohľadne rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré sa začalo na návrh matky dňa 6. decembra 2013, v čase keď obe maloleté deti bývali a zdržiavali sa na území W. v O., kde navštevovali rodičmi zvolené školské zariadenie. V O. obe maloleté deti bývali po predchádzajúcej dohode rodičov nepretržite od júla 2012. Preto ak odvolací súd vo veci konal a konšatoval, že je daná právomoc slovenských súdov v danej veci konať, rozhodol správne. Pokiaľ dovolateľ v dovolacom konaní namietal vadu podľa § 237 písm. a/ O.s.p. táto nevyšla najavo, prípustnosť dovolania preto z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť.

So zreteľom na dovolateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že v prejednávanej veci mu bola súdom odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorý mu znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

Z obsahu dovolania dovolateľa - otca maloletých detí vyplýva, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že v rozpore s ustanovením § 18 O.s.p. mu bolo odňaté právo konať pred súdom v jeho materinskom jazyku, konečné rozhodnutie o predbežnom opatrení teda rozhodnutie odvolacieho súdu mu nebolo doručené v jazyku, ktorému rozumie. Súd s otcom v anglickom jazyku, ktorému by rozumel a ktorý je jeho materinským nekomunikoval. Znevýhodnenie otca voči matke sa prejavilo tým, že mal doručení len jednu listinu v anglickom jazyku a tým bolo rozhodnutie prvostupňového súdu, žiadne ďalšie listiny mu neboli doručené v preklade do jazyka anglického.

Podľa § 18 O.s.p. účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Majú právo konať pred súdom vo svojej materčine. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv.

Podľa § 123 O.s.p. účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Ustanovenie § 18 O.s.p. zakotvuje princíp rovnosti. V tejto úprave Občiansky súdny poriadok vychádza z čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý garantuje rovnaké postavenie účastníkov v konaní. Osobitne treba zdôrazniť právo vystupovať v konaní vo svojom materinskom jazyku (čl. 47 ods. 4 Ústavy). Toto právo zahŕňa nielen právo v materinskom jazyku vystupovať na súde, ale aj robiť podania

v tomto jazyku, právo na preklad písomnosti ďalších účastníkov konania a pod. Súd je preto povinný v prípade potreby na náklady štátu zabezpečiť v konaní tlmočníka.

Z obsahu spisu vyplýva, že otcovi maloletých detí ako účastníkovi konania, ktorý je štátnym občanom T. a nerozumie slovenskému jazyku, čo bolo v konaní zrejmé z podaní matky, ktoré predkladala ako dôkaz pretlmočený v jazyku anglickom, neboli doručované listiny, ktoré ako účastníkovi konania mali byť doručené a navyiac mu neboli viaceré listiny doručené pretlmočené do jazyka anglického. Jednalo sa o návrh na začatie konania zo dňa 5. decembra 2013 (na č.l. 1 - 4 spisu), rozhodnutie o ustanovení kolízneho opatrovníka zo dňa 10. decembra 2013 (na č.l. 29 spisu), vyjadrenie matky zo dňa 3. marca 2014 (na č.l. 98-107 spisu) a napokon rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 11 CoP 154/2014 zo dňa 23. apríla 2014 (na č.l. 175 spisu).

Po preskúmaní predmetnej veci dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľovi - otcovi maloletých detí, ako účastníkovi konania bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., keďže mu ako účastníkovi konania nebolo rozhodnutie odvolacieho súdu č.k. 11 CoP 154/2014 zo dňa 23. apríla 2014 doručené v preklade do jazyka anglického a listiny, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzali. Dovolateľ neovláda slovenský jazyk, čo bolo odvolaciemu súdu zrejmé z obsahu spisu ako aj jednotlivých podaní matky (na č.l. 45 a č.l. 108 spisu).

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je nielen dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania, ale je tiež okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť. Rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu v zmysle ods. 2 tohto ustanovenia vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd o trovách pôvodného konania a tiež aj dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.